

70 důvodů, proč nehlasovat pro nynější podobu novely stavebního zákona. SMS ČR vyzývá obce, aby se obrátily na své zákonodárce

23.6.2026 - | Sdružení místních samospráv ČR

Sdružení místních samospráv ČR připravilo přehledný seznam 70 důvodů, proč by poslanci a senátoři neměli hlasovat pro současnou podobu novely stavebního zákona.

SMS ČR zároveň vyzývá nejen zástupce svých 2 700 členských obcí, aby se s těmito jasně formulovanými argumenty obrátili na zvolené zákonodárce ze svého území.

„Předložený návrh na úpravu stavebního práva v České republice se výrazně a často velmi negativně dotkne občanů a obcí. Vyzýváme zástupce samospráv, aby se osobně obrátili na poslance a senátory napříč politickými stranami a požádali je, aby pro tento návrh nehlasovali. SMS ČR se rozhodně nebrání změně stavebního zákona, vyšší efektivitě a digitalizaci stavebního řízení, ale takto rozsáhlá reforma musí probíhat standardním legislativním procesem, což se v tomto případě rozhodně nestalo,“ říká Petr Halada, předseda SMS ČR.

SMS ČR dlouhodobě upozorňuje například na to, že příprava reformy neprobíhala transparentně, neproběhla odborná diskuse ani jasné vyhodnocení dopadů na obce, stavební úřady, stát a občany. Návrh neřeší hlavní příčiny problémů současného systému a místo potřebné stabilizace přináší další nejistotu.

Sedm desítek argumentů SMS ČR nemíří pouze proti způsobu projednání novely, ale především proti jejím konkrétním dopadům v území. Návrh podle SMS ČR přenáší na obce další odpovědnost, aniž by bylo jasné, kdo ji personálně, odborně a finančně zajistí. Zároveň mění samotnou logiku stavebního práva: místo vyvažování veřejných a soukromých zájmů posouvá důraz k co nejrychlejšímu povolování staveb. To může v praxi oslabit postavení obcí, sousedů i dalších dotčených lidí, kteří ponesou důsledky konkrétních staveb ve svém okolí.

SMS ČR zároveň upozorňuje, že novela neřeší hlavní praktické problémy stavebního řízení: nestabilizovanou digitalizaci, nedostatek zkušených úředníků, nejasná přechodná ustanovení ani chybějící metodickou podporu. Místo zrychlení může podle sdružení přinést další právní nejistotu, nárůst odvolání a soudních sporů, vyšší výdaje obcí na právní služby a větší tlak na povolování problematických staveb. Zásadní výhradou je i to, že reforma nemá veřejně doloženou finanční a personální analýzu, takže není jasné, jaké budou skutečné náklady pro stát, kraje a obce.

Sdružení zároveň již dříve vydalo jednoznačné stanovisko, v němž požaduje, aby byl návrh zásadně přepracován a vrácen do standardního a transparentního legislativního procesu.

Postoje SMS ČR nevycházejí z dojmů, ale opírají se mimo jiné o unikátní analýzy provedené přímo v obcích, do kterých se zapojilo na 900 obcí. Výsledky ukazují, že až 90 % obcí současnou podobu reformy stavební správy nepodporuje. Analýzy jsou dostupné online:

Reforma územního plánování 2026 očima obcí

Pět let rozpadu stavební správy (2021-2026)

<https://www.smscr.cz/media-a-sms-cr/tiskove-zpravy/70-duvodu-proc-nehlasovat-pro-nynejsi-podobu-novely-stavebniho-zakona-sms-cr-vyzyva-obce-aby-se-obratily-na-sve-zakonodarce-5314cs.html>